

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	Máj 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Jún 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	Jún 2024

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Dôvodom predloženia materiálu je nutnosť zníženia vysokej miery skládkovania neupraveného komunálneho odpadu v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z členstva EÚ. V roku 2022 bola miera skládkovania v SR na úrovni 39 %, pričom v roku 2035 musí klesnúť na úroveň 10 %. Predkladaný materiál preto zavádza nové položky a sadzby za výstup z úpravy zmesového komunálneho odpadu v nadväznosti na § 6 ods. 5 písm. a) vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 382/2018 Z. z., v zmysle ktorého je od 1. januára 2025 možné na skládke odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, skládkovať len výstup z úpravy zmesového odpadu, ktorý spĺňa najmenej jeden z parametrov biologickej stability. zdroj ŠÚ SR: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3002rr/v_zp3002rr_00_00_00_sk
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Hlavným cieľom predkladaného materiálu je odklon od skládkovania neupraveného komunálneho odpadu prostredníctvom nových položiek a sadzieb za výstup z úpravy zmesového komunálneho odpadu pri jeho ukladaní na skládku odpadov.
4. Dotknuté subjekty
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i> Obce a mestá, ich obyvatelia, podnikateľské subjekty realizujúce mechanicko-biologickú úpravu zmesového komunálneho odpadu, .
5. Alternatívne riešenia
<i>Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?</i> Schválenie predloženého materiálu prispeje k zníženiu miery skládkovania komunálneho odpadu, a naplní záväzky SR v tejto oblasti.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

V prípade nulového variantu by nebola stanovená sadzba za ukladanie výstupov z úpravy zmesového komunálneho odpadu na skládku odpadov. Pri ukladaní upraveného odpadu by sa v takomto prípade mohli použiť len už existujúce položky, ktoré jasne nešpecifikujú sadzbu za uvedený druh odpadu, čo môže skresliť prijímané poplatky za uloženie odpadov na skládku odpadov. Takéto poplatky sú potom ťažko identifikovateľné.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

K preskúmaniu účelnosti by malo dôjsť najskôr tri roky po nadobudnutí účinnosti navrhovanej úpravy. Kritériami, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané budú informácie (údaje za množstvo upraveného a neupraveného komunálneho odpadu uloženého na skládky odpadov), získané od prevádzkovateľov zariadení na vykonávanie úpravy zmesových odpadov pred skládkovaním a od prevádzkovateľov skládok odpadov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☒ Čiastočne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne

Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Ing. Miroslava Masničáková, sekcia obehového hospodárstva
e-mail: miroslava.masnicakova@enviro.gov.sk
tel.: +421 2 5956 4306

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 090

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie a Kalkulačky nákladov.

Odôvodnenie: Výška nákladov spojená s poplatkami za ukladanie upraveného zmesového komunálneho odpadu na skládku odpadov je nesprávne zapracovaná v kalkulačke a analýze. Celkové náklady na podnikateľské prostredie za jednotlivé roky je potrebné uviesť v stĺpci A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, vzhľadom na charakter poplatku, ktorého účelom je odklon od skládkovania neupraveného komunálneho odpadu. Do stĺpca sa uvedie ročný vplyv na celú kategóriu dotknutých subjektov. Po uvedených zmenách v kalkulačke nákladov bude potrebné aktualizovať analýzu.

Vysporiadanie: V zmysle pripomienky Komisie bola dopracovaná kalkulačka nákladov nasledovne: Celkové náklady na podnikateľské prostredie za jednotlivé roky boli zapracované do stĺpca A. Dane, odvody, clá a poplatky. Zároveň boli zo stĺpca B. Iné poplatky vypustené v ňom uvedené údaje za jednotlivé roky.

Tabuľky, zodpovedajúce dopracovanej kalkulačke nákladov boli následne prenesené do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Podľa doložky vybraných vplyvov predmetný návrh nariadenia vlády SR zakladá pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy a tiež pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov, pričom rozpočtová zabezpečenosť negatívnych vplyvov nie je ani v jednom prípade označená. Podľa analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy návrh nariadenia vlády SR zakladá nekryté negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy v podobe nekrytého zníženia príjmov Environmentálneho fondu v roku „r“ v sume 8 281 132 eur, v roku „r + 1“ v sume 15 474 705 eur, v roku „r + 2“ v sume 10 811 454 eur a v roku „r + 3“ v sume 8 481 853 eur.

V nadväznosti na uvedené a v súlade s § 33 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Komisia žiada v materiáli uviesť návrh na úhradu znížených príjmov Environmentálneho fondu (napríklad viazaním výdavkov subjektu v rovnakej výške). V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je potrebné konštatovanie predkladateľa uvedené v bode 2.1.1. „Výdavky vyplývajúce z návrhu nariadenia budú zabezpečené v rámci schválených rozpočtov obcí na príslušné rozpočtové roky prostredníctvom zvýšenia sadzieb miestneho poplatku za komunálne odpady.“ zapracovať do časti „Financovanie zabezpečené v rozpočte“ tabuľky č. 1/A. Zároveň Komisia uvádza, že s materiálom bude možné súhlasiť v prípade, že všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu nariadenia vlády SR budú zabezpečené v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy na príslušné rozpočtové roky. V bode 9 doložky vybraných vplyvov je potrebné označiť rozpočtovú zabezpečenosť negatívnych vplyvov vyplývajúcich z návrhu nariadenia vlády SR na rozpočet verejnej správy a na rozpočty obcí a vyšších územných celkov.

Z predloženého materiálu nie je zrejmé, z akého dôvodu majú poklesnúť príjmy Environmentálneho fondu v jednotlivých rokoch. Uvedené Komisia žiada vysvetliť v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Z formálneho hľadiska Komisia upozorňuje, že v bode 9 doložky vybraných vplyvov sa vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení posudzuje podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov len v prípade, že materiál zakladá zmeny v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

V záhlaví všetkých tabuliek analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy Komisia žiada uviesť konkrétne roky, a nie „r“, „r + 1“, „r + 2“ a „r + 3“. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je potrebné v tabuľke č. 3 za obce a mestá opraviť sumy v súčtovom riadku „Vplyv na príjmy verejnej správy celkom“ a následne upraviť aj sumy uvedené v tabuľke č. 1/A.

Vysporiadanie: Vyčíslené kumulované vplyvy boli uvedené do súladu v tabuľke č. 1/A. Všetky tabuľky boli v záhlaví doplnené o roky, pre ktoré sa vplyvy odhadujú. Mechanizmus zníženia príjmov Environmentálneho fondu bol doplnený v textovej časti analýzy. Z doložky bolo odstránené vyhodnotenie pre dlhodobú udržateľnosť verejných financií.

K sociálnym vplyvom

Predkladateľ v súvislosti identifikovanými negatívnymi (sociálnymi) vplyvmi na hospodárenie domácností uviedol v analýze sociálnych vplyvov len nasledujúce znenie: "Zmena legislatívy vedie k zvýšeniu výdavkov spojených s nakladaním so zmesovým komunálnym odpadom. Tieto náklady zohľadnia obce pri stanovení sadzieb miestnych poplatkov za komunálne odpady pre občanov. Rast

výdavkov domácností sa odhaduje vo výške 36,1 mil. eur v roku 2025 až 44,4 mil. eur v roku 2028. Počet obyvateľov ovplyvnených zvýšením nákladov predstavuje 4,6 milióna." Zároveň je v predloženej analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy uvedený, že "výdavky vyplývajúce z návrhu nariadenia budú zabezpečené v rámci schválených rozpočtov obcí na príslušné rozpočtové roky prostredníctvom zvýšenia sadzieb miestneho poplatku za komunálne odpady". Komisia má za to, že predkladateľ vie vykonať kvantifikáciu predpokladaných negatívnych sociálnych vplyvov na hospodárenie domácností aspoň prostredníctvom vhodne zvolených modelových príkladov, a to jednotlivo pre roky 2025 až 2030, keďže novonavrhovaná sadzba za uloženie výstupu z úpravy zmesového odpadu sa navrhuje vo výrazne rozdielnej výške pre roky 2025 a 2026 v porovnaní s nasledujúcim obdobím. Komisia považuje za potrebné takéto príklady doplniť do hodnotenia negatívnych sociálnych vplyvov na hospodárenie domácností v analýze sociálnych vplyvov. Prostredníctvom modelových príkladov Komisia považuje za potrebné zhodnotiť vplyvy predloženého návrhu v prípadoch, ak sa dodržiavajú všetky podmienky správne a dobre nastaveného systému nakladania s komunálnym odpadom v porovnaní s prípadmi, ak tomu tak nie je. Zároveň je potrebné prostredníctvom modelových príkladov zhodnotiť nielen vplyvy z úpravy zmesového odpadu a uloženia výstupu z tejto úpravy na skládku odpadov, ale aj návrhu na zvýšenie sadzieb za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov v rozmedzí 80 eur až 68 eur (v súčasnosti je to 33 eur až 11 eur) za tonu uloženého odpadu v závislosti od miery vytriedenia (v prílohe č. 1 v tabuľke č. 1 vlastného materiálu), keďže z predloženého materiálu vyplýva, že je možné predpokladať aj stav, že niektoré samosprávy nebudú môcť zabezpečiť povinnosť úpravy zmesových odpadov pred skládkovaním, keďže od 1.1.2025 nebudú dostatočné kapacity pre úpravu odpadu. V predloženej analýze je v tejto súvislosti uvedené, že "bez zmeny poplatkov za skládkovanie nie sú obce motivované odpad upravovať, keďže sa jedná o finančne nákladnejšiu činnosť než priame skládkovanie odpadu". Modelové príklady je potrebné vykonať aj so zohľadnením skutočnosti, že niektoré územia a obce budú najviac negatívne dotknuté predmetným zavedením povinnosti úpravy zmesových odpadov pred skládkovaním z dôvodu, že tieto samosprávy budú musieť voziť svoj zmesový odpad na dlhšie vzdialenosti pre zabezpečenie povinnosti jeho úpravy. Navyše, ak sa má apelovať na zodpovedný prístup obyvateľov a ich zástupcov v samospráve pri tvorbe a nakladaní s odpadmi, tak je potrebné aj širokej verejnosti vysvetľovať a prezentovať, ako zodpovedný prístup pozitívne vplýva aj na výdavky ich domácností, čomu môže napomôcť aj vyššie požadované kvantitatívne zhodnotenie sociálnych vplyvov prostredníctvom vhodne zvolených modelových príkladov.

Zároveň, si Komisia dovoľuje upozorniť, že metodický postup pre analýzu sociálnych vplyvov je potrebné vypustiť, pretože nejde o povinnú súčasť analýzy sociálnych vplyvov predkladanej do legislatívneho procesu.

Vysporiadanie: Analýza sociálnych vplyvov bola doplnená o požadované modelové príklady. Metodická časť analýzy bola vypustená.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: